

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
Факультет історії та філософії

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії
ОНУ імені І. І. Мечникова
проф. Вячеслав ТРУБА
Крезна 2025 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ
з історії України

для вступу на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
спеціальність **В 9 (032) ОП Історія та археологія**
на основі освітнього ступеня бакалавра, магістра
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

Схвалено на засіданні Вченої ради
факультету історії та філософії
Протокол № 6 від «17» березня 2025 р.

ОНУ
2025

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит – форма вступного випробування, для конкурсного відбору осіб для здобуття ступеня бакалавра за іншою спеціальністю, які вступають на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Організація та проведення вступного випробування відбувається у порядку визначеному Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2025 року № 168 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 26 лютого 2025 року за № 15/41360 та Положенню про приймальну комісію Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Мета вступного випробування за спеціальністю В9 історія та археологія оцінювання/перевірка знань, умінь, навичок – базових (вихідних) компетенцій для опанування ОП В9 історія та археологія. Вступне випробування з історії України визначає окремі теми і питання, які є важливими для фахової підготовки історика та є актуальними для сучасної історичної науки. Завдання програми іспиту – перевірити та оцінити рівень набутих під час навчання на передньому рівні освітньої програми програмних результатів навчання.

Вимоги до рівня підготовки здобувачів: інформація про очікуванні результати перевірки знань та/або встановлення професійного рівня вступників.

Вступники повинні:

- знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом;
- продемонструвати основні підходи до вивчення вітчизняної історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел;
- виявляти та показати взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії;
- розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України.

Форма фахового іспиту – тестування.

Підготовка програми фахового іспиту, розробка тестових завдань та проведення іспиту здійснюється фаховою атестаційною комісією факультету історії та філософії (наказ № 420-18 від 28.02.2025 року).

1. ЗМІСТ ФАХОВОГО ІСПИТУ

- Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.;
- Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.;
- Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.;
- Козацька Україна наприкінці 50 – 80-х рр. XVII ст.;
- Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.;
- Українські землі в другій половині XVIII ст.;
- Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.;
- Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.;
- Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.;
- Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.;
- Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст.;
- Культура України в другій половині XIX - на початку XX ст.;
- Українські землі у складі Російської імперії в 1900–1914 рр.;
- Українські землі у складі Австро-Угорщини в 1900–1914 рр.;
- Україна в роки Першої світової війни;
- Початок Української революції;
- Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності;
- Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні;
- Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні;
- Західноукраїнські землі в міжвоєнний період;
- Україна в роки Другої світової війни;
- Україна в перші повоєнні роки;
- Україна в умовах деєталінізації;
- Україна в період загострення кризи радянської системи;
- Відновлення незалежності України;
- Становлення України як незалежної держави;
- Творення нової України.

2. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гісем О. В. Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 кл. закл. загальн. серед. освіти / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 240 с.: іл.
2. Земерова Т. Історія України. Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання і державної підсумкової атестації / Т. Земерова. Тернопіль : Підручники і посібники, 2022. 640 с.
3. Кульчицький С. В. Історія України : довідник для абітурієнтів та учнів загальноосвітніх навчальних закладів / С. В. Кульчицький, Ю. А. Мицик, В. С. Власов. 5-те вид., переробл. та доповн. К. : Літера, 2018. 528 с.

Додаткова

1. Бойко О. Д. Історія України. Підручник. 8-ме вид., перероб, допов. Київ : Академія, 2021. 640 с.
2. Грицак Я. Нариси історії України: формування модерної української нації XIX – XX ст. Київ : Генеза, 2019. 656 с.
3. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ : Портал, 2022. 408 с.
4. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія. Черкаси : ЧДТУ, 2016. 644 с.
5. Литвин В.М. Історія України [Текст]: підручник / [відп. ред. В. А. Смолій]; Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. Київ : Наукова думка, 2013. 989 с.
6. Магочій П.-Р. Ілюстрована історія України / пер. з англ. [С. Біленький]. Київ : Критика, 2012. 446 с.
7. Мицик Ю., Бажан О. Від трипільців до кіборгів. Коротка історія України. Київ : Кліо, 2022. 688 с.
8. Нариси новітньої історії України, 1991–2021; зб. ст. /ред. М. Мінаков, Г. Касьянов та М. Роджанські. Київ : Laurus, 2021. 344 ст.: табл., граф.
9. Палій О. Історія України. 3-тє вид. Київ : К.І.С., 2017. 596 с.
10. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. 496 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Історія України IX – XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації URL: <http://www.litopys.org.ua>
2. Національна бібліотека України ім. В.Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Офіційний сайт бібліотеки «Культура України». Постійна адреса: <http://elib.nplu.org/>
4. Офіційний сайт Інституту історії НАН України. Постійна адреса: <http://www.history.org.ua>
5. Офіційний сайт НБ ОНУ імені І. І. Мечникова. Постійна адреса: <http://library.onu.edu.ua>
6. Офіційний сайт Одеської національної наукової бібліотеки. Постійна адреса: <http://odnb.odessa.ua/>
7. Український історичний портал URL: <http://www.history.org.ua>

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Зміст тестових завдань визначено Програмою фахового іспиту для вступу на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти спеціальність **В 9 (032) ОП Історія та археологія** на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

Тест для фахового іспиту складається із завдань з **вибором однієї правильної відповіді** (ТЗ закритої форми). До кожного завдання подано чотири варіантів відповідей (А, Б, В, Г), з яких один правильний.

Загальна кількість завдань тесту – 50.

Завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюється в 0 або 2 тестових балів.

Результат фахового випробовування оцінюють за шкалою від 0 до 100 балів.

Критерії оцінювання іспиту за фахом

ТЗ із вибором однієї правильної відповіді	Кількість балів
• неправильна відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповідь ненадано	0 балів
• правильна відповідь	2 бали
• мінімальна кількість тестових балів, яка дає право на участь в конкурсному відборі	12 балів
• максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тесту	100 балів

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт, в якому фахова атестаційна комісія вказує причину відсторонення та час. У разі використання заборонених джерел абітурієнт, на вимогу члена фахової атестаційної комісії, залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

Вступник має право подати письмову апеляцію щодо екзаменаційної оцінки (кількість балів), отриманої на вступному випробуванні. Апеляція подається письмово у вигляді заяви у довільній формі на ім'я голови Приймальної комісії ОНУ імені І. І. Мечникова. Апеляційна заява подається вступником особисто згідно з Положенням про апеляційну комісію Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Предметом апеляції може бути тільки оцінка з вступного випробування. Не розглядаються апеляції, подані невчасно або з порушенням процедури подання.

Вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах та конкурсному відборі не допускаються.

Голова

предметної екзаменаційної комісії

доцент кафедри історії України та

спеціальних історичних дисциплін

Галина ЛЕВЧЕНКО